

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1942/2018
14.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Анита Нуховић, адвокат из ..., против тужених Општине ..., коју заступа Милица Радивојевић, адвокат из ... и ББ из ..., ради остваривања права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2097/17 од 12.04.2018. године, у седници одржаној 14.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2097/17 од 12.04.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници П1 150/16 од 15.03.2017. године, ставом првим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је тужилца код тужене засновала радни однос по основу постављења на сталну дужност координатора ... Општине ... – послови ..., решењем тужене бр. 105-23/07 од 11.12.2008. године, те да између тужиле и тужене постоји радноправни однос на неодређено време по основу постављења почев од 04.05.2011. године, као и да се утврди да тужени нису имали право да решењима, које је донео тужени ББ представљајући се да је руководилац ... Општине ..., бр. 105-2 од 21.06.2012. године и бр. 105-4 од 13.07.2012. године утврде престанак радног односа тужилци, стављањем ван снаге решења председника Општине ... бр. 105-23/07 од 11.12.2008. године којим је тужилца постављена и примљена у радни однос, јер стављање ван снаге решења којим је одлучено о тужилиним правима (о постављењу) није законски разлог за отказ или престанак радног односа. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев па су поништена решења која је донео тужени ББ бр. 105-2 од 21.06.2012. године и бр. 105-4 од 13.07.2012. године. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужена да је врати на друго активно радно место према стручној спреми тужиле, да јој обезбеди услове рада (адекватан канцеларијски простор са радним

столом, неопходном стручном литературом, рачунаром за службени рад и друга средства за обављање дужности из делокруга радног места) и да јој обезбеди обављање послова из решења о постављењу или распоређивању. Ставом четвртим изреке обавезана је тужила да туженој накнади трошкове поступка од 147.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2097/17 од 12.04.2018. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиле и првостепена пресуда потврђена у ставовима првом, трећем и четвртм изреке. Ставом другим изреке одбијени су као неосновани предлози за одређивање привремене мере из поднесака од 12.10.2017. године и 05.04.2018. године, којим је тужила тражила да се обавезе тужена да јој омогући раду у Општини ... на основу решења о њеном постављењу од 11.12.2008. године, на основу којег је тужила засновала радни однос код тужене на неодређено време или да јој омогући рад на неком другом месту према стручној спреми тужиле, у складу са одредбом члана 16. Закона о раду, све до окончања судског поступка, под претњом законских последица – новчаног кажњавања и слично.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, допуњену поднеском од 08.06.2018. године, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр, 72/11 ... 87/18), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба Закона о парничном поступку, при чему другостепена пресуда садржи оцену свих жалбених навода који су од одлучног значаја.

Према утврђеном чињеничном стању, председник Општине ... ВВ је 11.12.2008. године донео одлуку – решење којим је поставио за извршиоца на дужност координатора ... – послови ... на неодређено време тужилу, студента Према наведеном решењу тужила ће ступити на рад након завршетка студија ..., с тим да ће се као дан ступања на рад рачунати дан када Општинска управа Општине ... донесе решење о ангажовању овог лица као приправника или кад закључи са овим лицем уговор о стручном усавршавању, у ком случају би рад по уговору имао карактер приправничког рада у складу са законом, након чијег истека ово лице наставља са радом на неодређено време, ради извршења дужности на коју је постављено или других послова из надлежности општинских органа према стручној спреми коју поседује, са обавезом да у законском року положи стручни приправнички испит за рад у органима управе. У време када је донето наведено

решење, на снази је био Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака у Општинској управи Општине ... од 20.09.2004. године, којим није било предвиђено радно место на које је тужила постављена. Одлуком заменика начелника Општинске управе Општине ... од 27.08.2008. године наведени Правилник је измењен и допуњен тако што је прописано да је поред постојећих систематизовано и радно место под називом „послови ... (координатор ... у Општини)“, као и да председник Општине врши постављење, на неодређено време без објављивања огласа, а као услови предвиђени су висока стручна спрема – VII степен, посебно стручно знање из области стратешког планирања, до једне године радног искуства у који се може урачунати и обављен приправнички стаж, положен стручни испит за рад у државним органима који се мора положити у року од 2 године од дана постављења на дужност, као и да наведена Одлука ступа на снагу осмог дана од дана истицања на огласној табли Општинске управе по претходно добијеној сагласности председника Општине ..., у складу са законом. Утврђено је да Одлука од 27.08.2008. године није објављена у Општинском службеном гласнику, као и да је Статутом тужене одређено да се општи акти органа Општине објављују у Општинском службеном гласнику. На наведеној одлуци је тадашњи председник тужене ВВ сачинио службену белешку 11.12.2008. године о томе да је општинско веће тужене 11.12.2008. године дало сагласност на ову одлуку.

Тужила је са туженом Општином ... 29.04.2011. године закључила уговор о стручном оспособљавању и усавршавању (на основу члана 201. Закона о раду), по коме се прима на рад код послодавца ради обављања стручне праксе, односно стручног оспособљавања и усавршавања и на основу кога је дужна да ступи на рад 04.05.2011. године, као и да јој рад престаје истеком стручне праксе, односно истеком стручног оспособљавања и усавршавања, односно 04.05.2012. године. Тужена је 21.06.2012. године донела решење број 105-2 којим је стављена ван снаге одлука – решење председника Општине ... број 105-23/7 од 11.12.2008. године, а решењем број 105-4 од 13.07.2012. године одбијен је као неоснован приговор тужиле и потврђено решење од 21.06.2012. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили одредбу члана 8. став 2. Закона о радним односима у државним органима („Сл. гласник РС“ број 48/91...79/05), који се примењује сходно одредби члана 189. Закона о државним службеницима - „Службени гласник РС“, бр.79/05...104/09, којим је прописано да се одредбе Закона о радним односима у државним органима настављају да примењују на радне односе у органима Аутономне покрајине и локалне самоуправе до доношења посебног закона), када су одбили тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди да је тужила код тужене засновала радни однос по основу постављења на сталну дужност координатора јединице за развој Општине ... – послови ..., решењем тужене од 11.12.2008. године, те да између тужиле и тужене постоји радно правни однос на неодређено време по основу постављења почев од 04.05.2011. године.

Наиме, одредбом члана 8. став 1. тачка 1. Закона о радним односима у државним органима прописано је да се лице прима у радни однос у државном органу на основу: акта о избору односно постављењу на функцију, док је ставом 2. истог члана прописано да се радни однос заснива даном ступања на рад лица из става 1. овог члана. Одредбом члана 9. истог закона прописано је да ради пријема у радни однос у државном органу објављује се оглас, а чланом 10а прописано је да радни однос заснован на одређено време не може да постане радни однос на неодређено време, ако овим законом није друкчије одређено. Одредбом члана 11. став 6. истог закона прописано је да приправник који положи приправнички испит може наставити да ради на неодређено време и бити распоређен на одговарајуће радно место ако у државном органу за то постоје услови.

По схватању Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиле.

У конкретном случају тужилца је са туженом након доношења решења о постављењу од 11.12.2008. године (према ком решењу ће постављено лице, овде тужилца ступити на рад након завршетка студија ...) и на основу којег решења тужилца тражи да се утврди да је у радном односу код тужене, закључила 29.04.2011. године уговор о стручном оспособљавању и усавршавању на основу кога је била дужна да ступи на рад 04.05.2011. године, што је учинила и рад обављала до 04.05.2012. године, када су је тужени онемогућили да извршава послове ради чијег извршења је и примљена у радни однос. Уговор о раду који је тужилца закључила са туженом Општином ... 29.04.2011. године (на основу члана 201. Закона о раду), ради стручног оспособљавања и усавршавања и у коме је прописано да јој рад престаје истеком стручног оспособљавања и усавршавања, по својој правној природи и садржини уговорених обавеза представља уговор о раду закључен на одређено време. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда правилан је закључак нижестепених судова да тужилца није ступила на рад код тужене по решењу о постављењу од 11.12.2008. године, па према томе није ни засновала радни однос код тужене по наведеном решењу у смислу одредбе члана 8. став 2. Закона о радним односима у државним органима. С обзиром на садржину наведених одредаба Закона о радним односима у државним органима, уговор о раду који је тужилца закључила са туженом приликом ступања на рад, ради стручног оспособљавања и усавршавања, несумњиво представља уговор о раду на одређено време и не може произвести дејство уговора о раду на неодређено време у смислу члана 31. став 2. Закона о раду, како то неосновано у поступку и у својој ревизији указује тужилца, па је самим тим неоснован захтев за утврђивање да је код тужене у радном односу на неодређено време.

Неосновани су наводи ревизије да тужилца располаже правним основом за пријем у радни однос – решење о постављењу од 11.12.2008. године. Наиме, у моменту када је донето наведено решење тужилца, као студент ..., није испуњавала посебне услове за рад на радном месту „послови развојног планирања (координатор ... у Општини)“, односно није имала високу стручну спрему – VII степен, посебно

стручно знање из области ... и једну годину радног искуства (у који се може урачунати и обављен приправнички стаж).

Прихватајући разлоге другостепеног суда, Врховни касациони суд није детаљније образлагао одлуку, јер се даљим образлагањем не би постигло ново тумачење права нити допринело ујединаченом тумачењу права.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић